

Цена воде под лупом

Садашњи распон између тарифа за домаћинства и тарифа које се примењују према привреди је 1:2,02, а уколико би предлози комуналних предузећа обухваћених анкетом о корекцији цена били прихваћени, овај распон би се постепено смањивао и достигао би ниво од 1:1,63 - наводи Пословно удружење комуналних предузећа КОМДЕЛ.

У важавајући све специфичности водовода у Србији и „улаза“ који утичу на формирање цене воде ова област заслужује озбиљну експертизу, изазива бројне недоумице и тражи одговор на питање која је реална цена воде која ће омогућити одрживост водоводног система, а да не буде баласт за привреду и грађане? Ужицким привредницима стало је до што повољнијег амбијента привређивања, поготово за one којима цена воде у великој мери утиче и на крајњу цену производа и конкурентност на тржишту. Кубик воде за привреду у Ужицу је 100,66 динара без ПДВ-а. Умањена цена важи скоро две године после корекције за око 25 одсто. Претходна цена воде за привреду у Ужицу износила је 127 динара по кубику и донета је 2013. године по тарифном моделу Гауфа који је био у вези са изградњом Постројења за пречишћавање отпадних вода у Горјанима и у години када

се догодила хаварија са Врутцима. Републички завод за статистику не располаже адекватним подацима за цене воде за привреду тако да је адреса спаса у погледу података био КОМДЕЛ, односно Пословно удружење комуналних предузећа. Од укупно 46 водовода градова у општина у Србији које са ценама воде и за привреду прати КОМДЕЛ код њих 17 цена кубика прелази 100 динара. Цене воде изражене су без урачунатог ПДВ-а који је за ову услугу 10 одсто. Посечна цена кубика воде за привреду према истом извору у Србији је 91,90 динара. У фебруарском извештају КОМДЕЛ –а о актуелним ценама воде за домаћинства и привреду наводи се да је тенденција сталног смањења односа цене воде у домаћинствима и привреде који је у Србији један према два.

- Преглед показује да је просечна цена производње и дистрибуције воде - тарифа за домаћинства, без услуга одвођења отпадних вода у наведеним градовима 45,39 динара по кубику, што говори о томе да цене у односу на прошлу годину у просеку нису номинално усклађиване нити повећаване. Осетно ниže цене су у Бабушници, Кули, Куршумлији и Зрењанину, а распон између најниже Кула 25,80 и највише Лазаревац 87,91 износи чак 1:3,41. Оволики распон у ценама је немогуће објаснити, а очигледно је да најниже забележене цене нису резултат реалних калкулација. Садашњи распон између тарифа за домаћинства и тарифа које се примењују према привреди је 1:2,02, а уколико би предлози комуналних предузећа обухваћених анкетом о корекцији цена били прихваћени, овај распон би се постепено смањивао и достигао

би ниво од 1:1,63 - наводи Пословно удружење комуналних предузећа. На основу најсвежијих података ове асоцијације и доступних података на сајтовима водовода, пре свега у Златиборском округу и Републици настала је и следећа табела. Цене су без ПДВ-а.

Права адреса за питање цене воде за привреду свакако је ужиčка градска власт и већник задужен за привреду. Требало би не само о овој теми већ и о другим питањима која предочавају предузетници и привредници више говорити у јавности и убудуће конкретно делати. Директор ужиčког „Водовода“ Душко

ГРАД или ОПШТИНА	Привреда у дин/м ³	Ценовник у примени од
Ужице	100,66	01.04.2016.
Пожега	98,94	01.01.2018.
Косјерић	98,47	01.10.2017.
Ариље	77,52	01.01.2017.
Чајетина	77,40	30.05.2016.
Ивањица	88,84	01.01.2018.
Бајина Башта	73,93	--
Суботица	47,00	01.10.2014.
Београд	85,19	01.08.2016.
Чачак	69,00	01.01.2014.
Горњи Милановац	82,62	01.03.2014.
Јагодина	109,30	01.09.2016.
Краљево	96,95	25.09.2013.
Кула	126,29	01.12.2016.
Лазаревац	164,81	01.07.2014.
Лозница	143,56	01.01.2018.
Крагујевац	71,31	01.01.2014.
Стара Пазова	92,12	01.01.2018.

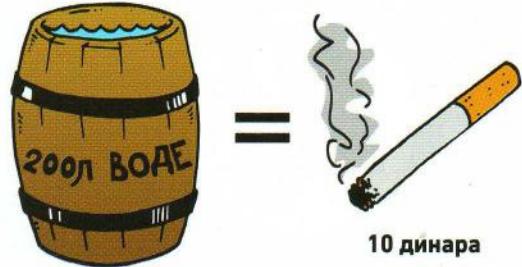
Љујић каже да упоредну цену воде треба посматрати заједно са ценом канализације. Он додаје да се у таквом сагледавању укупне цене, важећа цена у Ужицу налази испод републичког просека за око 5 одсто.

- Ужички „Водовод“ је један од најсложенијих водоводних система у Србији. Има седам висинских зона, 450 метара надморске висине које савладавају пумпе. Да бисмо допремили један кубик воде са три пумпања до Качера потребно нам је 11,97 динара струје да потрошимо. Друго, на цену воде утиче и сам квалитет сирове воде и потреба за одговарајућом технолошком прерадом и хемикалијама која се троши приликом пречишћавања. Све то утиче на цену воде. Не може се никако упоредити цена воде која је у рецимо Лозници са ценом у Ужици. Лозница има рени бунаре и само хлорише воду, а заједно са канализацијом она износи 194,86 динара – наводи Љујић. У ЈКП „Водовод“ додају да са овим ценама водовод може да одржава сам себе, али да за нека стратешки већа улагања, дефинитивно, неће моћи да обезбеди средства из постојеће цене. Итичу да је и на нивоу града и државе потребна стратегија у одржавању водоводног система.

- Стратегија мора дати одговор на питање како ће се обезбеђивати средства којима ће се обнављати водоводни, канализациони систем и објекти, да ли ће то бити из средства града, средства државе, донација, самодоприноса као некад, или ће се потребна средства обезбеђивати из цене воде. Постојеће цене воде могу бити и добре односно могу бити и лоше по одрживост водоводног система, зависно од усвојене стратегије. Из постојеће цене не могу се обезбедити неопходна средства за озбиљније

обнављање. Инвестиционо-реинвестиони круг ће се у драгдено време, десет до петнаест година затворити и мораће се кренути са интензивном заменом израубованих цевовода, канализационих линија и објекта - каже саговорник „Вести“. Познато је да ЈКП „Водовод“ управља имовином града Ужица која се састоји од преко 400 километара водоводне мреже, преко 120 километара канализационе мреже и преко 60 објекта који су у највећој мери стари преко 40 година. У овој јавном предузећу додају да ни водоводни, а ни канализациони системи нису изграђени до краја.

- Сви смо сведоци да многа приградска насеља немају водоводну мрежу, а скоро ни једно приградско насеље нема канализацију тако да је определење ЈКП „Водовода“ да се мора ићи у два правца и то одржавање и замена постојећих израубованих инсталација и по могућству изградња недостајуће инфраструктуре (водоводне, канализационе и објекта). Мораћемо да обнављамо стару водоводну мрежу, јер постоје старе водоводне линије од 40-50 година. Замислите стање било каквог уређаја у домаћинству који траје пола века? Водоводни систем је у доброј мери израубован и потребна су огромна средства да се он доведе у ред - речи су директора Љујића који наводи и пример Севојна где је ургентна замена магистралног цевовода „фи“ 450 дужине 2,2 километра. У питању је инвестиција од око 100 милиона динара и постоји обећање да ће Република финансирати овај пројекат. У супротном питају из које цене воде сами могу издвојити потребни износ средства за замену

рецимо севојничког цевовода и додају „свакако не из постојеће цене воде“. Ако се вратимо на цену воде која је важила пре тарифног модела Гауфа и узимајући у обзир инфлацију садашња цена воде за привреду од 100,66 динара у Ужицу у односу на ону из 2012. је значајно мања, кажу у „Водоводу“.

- Ако бисмо изабрали стратегију да водоводни систем буде независан и одржив и који може сам из својих средстава обнављати комплетан систем и изграђивати недостајућу инфраструктуру прорачуни показују да би цена воде требала бити минимум 1,30 евра по кубику, што је недавно и предочено у Републичкој привредној комори. Поставља се питање како доћи до тог односа, смањењем цене за привреду или подизањем цене за домаћинства? Директиве ЕУ захтевају систем „једна услуга --једна цена“ и том морамо тежити у будућности односно цена мора бити јединствена за све осим повлашћених и субвенционисаних категорија - каже саговорник „Вести“ директор ужичког „Водовода“ Душко Љујић. У вези с тим и пример цене воде у Немачкој која је за домаћинства и привреду иста - четири евра по кубику.

Жанка Ерић

Цена за минимум одрживости

- Садашња цена воде за домаћинства и привреду значи минимум одрживости водоводног система и недовољна је за озбиљнија улагања „Водовода“. Ако ће се новчана средства за обнављање водоводног система и изградњу недостајућих система водоснабдевања обезбеђивати на неки други начин може се рећи да је садашња цена довољна за хаваријско одржавање, најминималнија улагања и пуко функционисање система – наводи Љујић.

